Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0426U000081

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олексієнко Олександр Сергійович

2. Oleksandr S. Oleksiienko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 12.00.05

Назва наукової спеціальності: Трудове право; право соціального забезпечення

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-04-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: ТОВ «Міжнародний навчально-консультаційний центр в м. Чернівцях»

Код за ЄДРПОУ: 43231470

Місцезнаходження: вул. Конституційна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 11.737.01

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63.37, 10.63.01

Тема дисертації:

1. Правове регулювання нестандартних режимів робочого часу

2. Legal Regulation of Non-Standard Working Time Regimes

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене комплексному аналізу правового регулювання та практики застосування нестандартних режимів робочого часу в Україні крізь призму трансформацій ринку праці, цифровізації, поширення гнучких форматів виконання трудової функції та необхідності забезпечення балансу між інтересами працівника і роботодавця. У роботі обґрунтовується, що класична модель організації праці (стале робоче місце, фіксований початок і закінчення робочого дня) не охоплює всіх реальних форм зайнятості, а тому потребує доктринального й нормативного доопрацювання інструментів, здатних забезпечити передбачуваність і справедливість регулювання за різних організаційних моделей праці. Автор виходить із того, що нестандартні режими робочого часу мають розглядатися як правові конструкції, покликані адаптувати організацію праці до змінних соціально-економічних умов без втрати базових трудових гарантій. Теоретико-правова частина основного тексту зосереджена на уточненні змісту понять «робочий час» і «режим робочого часу», їх ознак та співвідношенні із суміжними категоріями («графік

роботи», «облік робочого часу», «час відпочинку», «надурочні роботи»). Доведено, що режим робочого часу є не лише техніко-організаційним елементом внутрішнього трудового розпорядку, а й юридично значущим інструментом, який визначає порядок реалізації трудової функції, впливає на обсяг гарантій працівника, структурно пов'язаний із оплатою праці й механізмами дисциплінарної відповідальності та, відповідно, потребує належної формалізації. Наголошено, що нормативна визначеність досліджуваного режиму (через законодавство, колективний договір, локальні акти та/або трудовий договір) безпосередньо впливає на якість правозастосування та зменшує потенціал конфліктності трудових відносин. У дисертації систематизовано принципи, які мають визначати належне застосування нестандартних режимів робочого часу, а саме: добровільність і договірність запровадження режиму; самостійність організації праці працівником у межах узгоджених правил; орієнтація на трудовий результат; гнучкість і варіативність; збалансованість інтересів сторін; ефективність використання робочого часу. Визначено, що ці принципи виконують функцію юридичних орієнтирів для запобігання зловживанням, зокрема в частині прихованого продовження робочого часу, формального характеру «добровільності» та перекладання на працівника організаційних ризиків. У цьому контексті підкреслюється значення поєднання законодавчих гарантій із локальним нормативним регулюванням як механізму досягнення передбачуваності та справедливості. Найбільш розгорнуто проаналізовано механізми реалізації та проблемні питання застосування гнучкого режиму робочого часу, ненормованого робочого дня, дистанційної та надомної роботи, а також окремі аспекти трудового договору з нефіксованим робочим часом. Охарактеризовано структурні елементи гнучкого режиму робочого часу (фіксований і змінний час, перерви, обліковий період), порядок запровадження та значення локальних актів. Доведено, що ефективність гнучкого режиму залежить від прозорих правил доступності працівника, зрозумілої моделі обліку робочого часу, коректного визначення періодів відпочинку та чіткого розмежування робочих і неробочих інтервалів, що забезпечує дотримання гарантій та мінімізує спірні ситуації. Також у дисертації визначені можливості наближення українського регулювання до міжнародних трудових стандартів та встановлені інструменти, які здатні мінімізувати ризики нестандартної зайнятості. Наголошено на потребі узгодженості національних правил із міжнародними орієнтирами щодо охорони праці, гарантій часу відпочинку та допустимості окремих моделей посередництва на ринку праці. Зроблено висновок, що імплементація зарубіжних підходів має супроводжуватися оцінкою колізій, визначенням юридичної природи відповідних конструкцій у національній системі та продуманим вибором форми нормативної конкретизації. Сформульовано висновки, які спрямовані на підвищення правової визначеності нестандартних режимів робочого часу: необхідність уточнення правил обліку робочого часу в гнучких і віддалених моделях; забезпечення прозорості компенсацій за роботу поза межами встановлених інтервалів; конкретизація підстав і процедур дисциплінарної відповідальності з урахуванням цифрових способів взаємодії; посилення ролі локального нормативного регулювання та колективно-договірних інструментів для врегулювання питань доступності, відпочинку, охорони праці й недискримінації працівників, які працюють у нестандартних форматах.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive analysis of the legal regulation and practical application of non-standard working time regimes in Ukraine in the context of labour market transformations, digitalisation, the spread of flexible formats of performing the labour function, and the need to ensure a balance between the interests of employees and employers. The study substantiates that the classical model of work organisation (a stable workplace and fixed start and end of the working day) does not encompass all real forms of employment and therefore requires doctrinal and нормативне (regulatory) refinement of instruments capable of ensuring predictability and fairness of regulation under different organisational models of work. The author proceeds from the premise that non-standard working time regimes should be treated as legal constructs intended to adapt the organisation of work to changing socio-economic conditions without losing basic labour guarantees. The theoretical and legal part of the main text focuses on уточнення (clarification) of the content of the concepts "working time" and "working time regime", their features, and their relationship with related categories (work schedule, working time recording, rest time, overtime). It is proven that the working time regime is not only a technical and organisational element of internal labour rules, but also a legally significant instrument that

determines the procedure for implementing the labour function, affects the scope of employee guarantees, is structurally connected with remuneration and disciplinary liability mechanisms, and therefore requires proper formalisation. It is emphasised that the normative certainty of the regime (through legislation, a collective agreement, local acts and/or an employment contract) directly affects the quality of law enforcement and reduces the conflict potential of labour relations. The dissertation systematises the principles that should determine the proper application of non-standard working time regimes: voluntariness and contractual character of introducing the regime; autonomy of work organisation by the employee within agreed rules; orientation towards labour results; flexibility and variability; balance of the parties' interests; efficiency in the use of working time. It is determined that these principles perform the function of legal guidelines for preventing abuses, in particular with respect to hidden extension of working time, the formal nature of "voluntariness", and shifting organisational risks onto the employee. In this context, the importance of combining legislative guarantees with local normative regulation is emphasised as a mechanism for achieving predictability and fairness. The most detailed analysis is devoted to the mechanisms of implementation and problematic issues of applying flexible working time arrangements, an irregular working day, remote and home-based work, as well as certain aspects of an employment contract with non-fixed working time. For flexible working time, its structural elements (fixed and variable time, breaks, reference period), the procedure for its introduction and the role of local acts are characterised. It is proven that the effectiveness of flexible working time depends on transparent rules of employee availability, a clear model of working time recording, correct determination of rest periods, and a clear distinction between working and non-working intervals, which ensures compliance with guarantees and minimises disputes. The dissertation also identifies opportunities for bringing Ukrainian regulation closer to international labour standards and reveals instruments capable of minimising the risks of non-standard employment. The need to align national rules with international benchmarks regarding occupational safety, rest time guarantees, and the admissibility of certain models of labour intermediation is emphasised. It is concluded that the implementation of foreign approaches should be accompanied by an assessment of collisions, determination of the legal nature of relevant constructs within the national system, and a well-considered choice of the form of normative specification. Conclusions are formulated aimed at increasing the legal certainty of non-standard working time regimes: the need to уточнити (clarify) the rules of working time recording in flexible and remote models; ensure transparency of compensation for work outside established intervals; specify the grounds and procedures for disciplinary liability taking into account digital methods of interaction; strengthen the role of local normative regulation and collective bargaining instruments for addressing issues of availability, rest, occupational safety, and non-discrimination of employees working in non-standard formats.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Олексієнко О.С. Нестандартні режими робочого часу: особливості та їх сутність. Соціальне право. 2024. № 1. С. 144-150.
- 2. Олексієнко О.С. До питання видів нестандартних режимів робочого часу. Соціальне право. 2024. № 2. С. 100-107.
- 3. Олексієнко О.С. Теоретичні та практичні проблеми застосування гнучкого режиму робочого часу. Європейські перспективи. 2024. № 4. С. 241-247.

- 4. Олексієнко О.С. Проблемні аспекти виконання трудової функції за ненормованого робочого дня. Kelm. 2024. № 5 (65). С. 133-137.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андріїв Василь Михайлович

2. Vasyl M. Andriiv

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Код за ЄДРПОУ: 02070714

Місцезнаходження: вул. Іоанна Павла II, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колєснік Тетяна Володимирівна

2. Tetiana V. Koliesnik

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вапнярчук Наталія Миколаївна
2. Наталія М. Вапнярчук

Кваліфікація: к.ю.н., старший науковий співробітник, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2764-3826

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 00065028

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Клемпарський Микола Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Клемпарський Микола Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Сибірцева Людмила Сергіївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна